

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Názov školy: Spojená škola Bagarova 20 Bratislava

Obdobie plánu: školský rok 2025/2026

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

- Škola dlhodobo presadzuje inkluzívny prístup a vo svojich základných dokumentoch (školský poriadok, školský vzdelávací program) zohľadňuje princípy rovnosti a nediskriminácie. Súčasťou školy je aj materská škola, v ktorej prebieha predprimárne vzdelávanie. Deti z materskej školy prirodzene prechádzajú do základnej školy, pričom už majú vytvorené sociálne väzby so spolužiakmi. Tento kontinuálny proces podporuje inklúziu a napomáha predchádzaniu segregácie, pretože deti pokračujú vo vzdelávaní v prostredí, ktoré dobre poznajú.

Segregácia nie je systémovo zavedená, avšak v niektorých situáciách sa môžu objaviť riziká.

Na základe sebahodnotenia boli identifikované oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie:

- Postoje a hodnoty aktérov vzdelávania** – pretrváva potreba kultivovať otvorený dialóg, rešpektujúce medziľudské vzťahy a posilňovať kultúru rovnosti.
- Inkluzívne podporné opatrenia** – nie všetky dostupné opatrenia sú systematicky využívané, čo obmedzuje podporu sociálneho začlenenia a vytváranie pozitívnej klímy v škole.
- Neexistencia školského podporného tímu** – v škole momentálne nefunguje multidisciplinárny podporný tím (špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pedagóg, asistent učiteľa), ktorý by zabezpečoval odbornú podporu žiakom a pedagógom. Tento nedostatok výrazne limituje schopnosť školy poskytovať včasné a cielené intervencie a koordinovať inkluzívne opatrenia.
- Systematickosť opatrení** – viaceré prijaté kroky nemajú jasne definované ciele, merateľné ukazovatele ani dlhodobú stratégiu.
- Diagnostika vo vzdelávaní** - škola má zavedený systém individualizácie hodnotenia, ktorý zohľadňuje potreby žiakov a snaží sa vytvárať rovnaké šance pre všetkých. V rámci vzdelávania sa priebežne mapujú individuálne potreby žiakov a poskytujú sa im podporné opatrenia. Za nedostatok však považujeme oblasť diagnostiky – hoci sa vykonáva, chýba jej systematickosť, jednotný postup a jasne nastavené pravidlá. To spôsobuje, že výsledky nie vždy slúžia ako efektívny podklad pre plánovanie podpory žiakov a pre cielené inkluzívne opatrenia.

Opatrenia

1. Plán inkluzívneho modelu školy / Plán desegregácie

V školskom roku 2025/2026 sme začali systematicky vytvárať plán inkluzívneho modelu školy. Cieľom je nastaviť procesy a nástroje, ktoré budú základom dlhodobých zmien. Zameriavame sa na vypracovanie plánu desegregácie, nastavenie krízovej intervencie, zvyšovanie povedomia o inklúzii a tvorbu internej smernice.

2. Vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Rozvoj inkluzívneho prostredia je úzko spätý s pripravenosťou zamestnancov. Výzvou je absencia systematického vzdelávania a slabý mentoring pre začínajúcich učiteľov. Naďalej podporujeme spoluprácu s odborníkmi, zapájanie sa do projektov a využívanie zahraničných skúseností.

3. Budovanie inkluzívnej komunity

V školskom prostredí pretrvávajú rozdiely vyplývajúce zo sociálno-ekonomických podmienok rodín. Škola preto cielene nastavuje opatrenia na prevenciu sociálno-patologických javov a podporuje bezpečné prostredie pre všetkých. Pravidelne komunikuje s rodičmi, podporuje spoluprácu medzi žiakmi a považuje rozmanitosť za pridanú hodnotu.

4. Školský podporný tím

V škole momentálne nefunguje multidisciplinárny tím (špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pedagóg, asistent učiteľa), ktorý by zabezpečoval odbornú podporu žiakom a pedagógom. Tento nedostatok výrazne limituje schopnosť školy poskytovať včasné a cielečné intervencie a koordinovať inkluzívne opatrenia.

Keďže vytvorenie vlastného podporného tímu nie je v krátkodobom horizonte možné, škola plánuje využiť nasledovné alternatívy:

1. Spolupráca s Centrom poradenstva a prevencie (CPP) – systematické zapájanie odborníkov CPP do práce so žiakmi, rodičmi a učiteľmi (diagnostika, intervencie, metodická podpora).
2. Externí odborníci a organizácie – využitie služieb psychológa, špeciálneho pedagóga alebo sociálneho pracovníka formou dohody o spolupráci, resp. projektového financovania.
3. Zdieľaný podporný tím – spolupráca so zriaďovateľom a okolitými školami pri zdieľaní odborných kapacít (napr. spoločný špeciálny pedagóg alebo psychológ).
4. Asistenti učiteľa a koordinátori inklúzie – v prípade obmedzených možností je cieľom aspoň postupne budovať čiastkovú podporu cez asistentov učiteľa a školského koordinátora inkluzívnych opatrení.
5. Mentoring a sieťovanie – posilnenie kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov prostredníctvom mentoringu, výmeny skúseností a partnerskej spolupráce s inými školami, kde podporný tím už funguje.

5. Podporné a adaptačné aktivity pre žiakov

Pedagógovia podporujú individuálne tempo žiakov, ich spoluprácu a vnímajú ich rozdiely ako prínos pre kolektív. Výzvou je systematická podpora nových asistentov učiteľa.

6. Diagnostika vo vzdelávaní

Škola potrebuje zaviesť systematickú, jednotnú a efektívnu diagnostiku vo vzdelávaní, ktorá bude pravidelne mapovať potreby žiakov a slúžiť ako základ pre plánovanie individualizovaného prístupu, hodnotenia a podpory.

II. Ciele a vízia plánu

Vízia:

Budovať školu ako otvorené, bezpečné a rešpektujúce prostredie, ktoré odstraňuje stereotypy a predsudky a zabezpečuje rovnaký prístup ku vzdelávaniu.

Hlavné ciele:

- Každoročne zabezpečiť odborné vzdelávanie pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov.
- Posilniť spoluprácu s rodičmi a komunitou prostredníctvom pravidelných stretnutí (minimálne raz za štvrťrok).
- Na konci školského roka vyhodnotiť dopad opatrení na žiakov pomocou dotazníkov a reflexií zamestnancov.

Opatrenia a vízie

1. Plán inkluzívneho modelu školy / desegregácie

- **Cieľ:** Vytvoriť systematický rámec inkluzívneho vzdelávania, ktorý bude reagovať na špecifické potreby školy. To zahŕňa zavedenie jasných pravidiel, smerníc a postupov, ktoré budú záväzné pre všetkých zamestnancov.
- **Vízia:** Škola ako otvorené a spravodlivé prostredie, kde sa so všetkými žiakmi zaobchádza rovnako a dôstojne, a kde segregácia – priamou či nepriamou formou – nemá priestor. Dlhodobu chceme vytvoriť inkluzívnu kultúru, ktorá sa prirodzene stane súčasťou života školy.

2. Príprava a vzdelávanie zamestnancov

- **Cieľ:** Poskytovať systematické a kontinuálne vzdelávanie všetkým pedagogickým, odborným aj nepedagogickým zamestnancom v oblasti inklúzie. Dôraz sa kladie na praktické školenia, mentoring, zdieľanie dobrej praxe a podporu nových učiteľov. Cieľom je zvýšiť odbornosť a sebavedomie učiteľov pri práci so žiakmi z rôznorodého prostredia.
- **Vízia:** Kolektív školy ako odborná a spolupracujúca komunita, ktorá sa učí, reflektuje vlastné skúsenosti a podporuje sa navzájom. Učitelia sa nevidia iba ako jednotlivci, ale ako súčasť širšieho tímu, ktorý spoločne vytvára kvalitné inkluzívne vzdelávanie.

3. Budovanie inkluzívnej komunity

- **Cieľ:** Rozvíjať školu ako bezpečné a rešpektujúce prostredie, kde sa každý žiak cíti prijatý bez ohľadu na svoje zázemie. To zahŕňa podporu spolupráce medzi žiakmi, prevenciu konfliktov, posilňovanie sociálnych zručností a vytváranie priestoru pre spoločné aktivity žiakov, učiteľov, rodičov a komunity.
- **Vízia:** Inkluzívna škola ako komunita, ktorá vníma rozmanitosť nie ako problém, ale ako zdroj obohatenia pre všetkých. Žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého a učitelia podporujú pestrosť ako prirodzenú súčasť života.

4. Školský podporný tím

- **Cieľ:**
Keďže škola aktuálne nemá vlastný školský podporný tím, cieľom je vytvoriť funkčný systém externej a čiastkovej podpory. Ten zabezpečí žiakom aj učiteľom potrebné odborné služby prostredníctvom spolupráce s CPP, externými odborníkmi a neziskovými organizáciami. Dlhodobu chceme pracovať na podmienkach, ktoré umožnia vznik vlastného tímu alebo zdieľanej odbornej kapacity v spolupráci so zriaďovateľom.
- **Vízia:**
Každý žiak a pedagóg má prístup k odbornej podpore, aj keď škola nedisponuje vlastným multidisciplinárnym tímom. Vďaka prepojeniu so sieťou odborníkov, externých partnerov a asistentov učiteľa sa podpora stane prirodzenou súčasťou školského prostredia.

5. Podporné a adaptačné aktivity pre žiakov

- **Cieľ:** Organizovať aktivity, ktoré podporujú súdržnosť a rovnosť príležitostí – napríklad adaptačné programy pre nových žiakov, spoločné projektové dni, krúžky a podujatia, ktoré prepájajú deti z rôznych prostredí. Zároveň cieľom je systematicky podporovať asistentov učiteľa a využiť rozdiely medzi žiakmi ako zdroj obohatenia triedneho kolektívu.
- **Vízia:** Škola, kde sa každý žiak môže rozvíjať podľa svojich možností a potenciálu. Individuálne rozdiely nie sú prekážkou, ale prínosom – prinášajú rôznorodé pohľady, skúsenosti a spôsoby učenia, ktoré obohacujú celú školskú komunitu.

6. Diagnostika a individualizácia vzdelávania

- **Cieľ:**
Zaviesť systematickú, jednotnú a efektívnu diagnostiku vo vzdelávaní, ktorá bude pravidelne mapovať potreby žiakov a slúžiť ako základ pre plánovanie individualizovaného prístupu, hodnotenia a podpory.
- **Vízia:**
Škola, ktorá dôsledne pozná potreby svojich žiakov a dokáže na ne reagovať vhodnými opatreniami. Diagnostika je transparentná, jednotná a slúži ako nástroj na posilnenie rovnosti príležitostí a prevenciu segregácie.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Dokumenty	Vypracovanie plánu desegregácie, krízovej intervencie a internej smernice	Tvorba materiálov, oboznámenie zamestnancov	Riaditeľka školy	Plán desegregácie – do septembra 2025, ostatné – do konca škol. roka
Vzdelávanie zamestnancov	Zvýšenie kompetencií v oblasti inklúzie	Každý zamestnanec absolvuje aspoň jedno vzdelávanie ročne	Riaditeľka školy	1. Polrok 2025/26
Mentoring	Podpora nových členov tímu	Aktívne zaškolenie a začlenenie nových pedagógov	Triedni učitelia	Počas celého roka 2025/26
Prevencia	Rozvoj tolerance a rovnosti	Stretnutia tried zamerané na sociálne zručnosti a vzťahy	Triedni učitelia	Počas celého roka 2025/26
Podpora	Školský podporný tím	Systematická spolupráca s CPP (diagnostika, intervencie, konzultácie) Zapájanie externých odborníkov (psychológ, špeciálny pedagóg) podľa potrieb Spolupráca so zriaďovateľom a okolitými školami pri zdieľaní kapacít Postupné zavádzanie asistentov učiteľa a školského koordinátora inklúzie Mentoring a výmena	Riaditeľka školy, CPP, zriaďovateľ, externí odborníci	Začiatok spolupráce – september 2025; priebežné vyhodnocovanie raz za polrok

		skúseností s inými školami		
Žiaci	Podporné a adaptačné aktivity	Adaptačné programy pre nových žiakov Projektové dni a spoločné podujatia podporujúce súdržnosť Kružky a záujmové aktivity prepájajúce deti z rôznych prostredí Systematická podpora asistentov učiteľa	Triedni učitelia,	Počas celého roka 2025/26
Komunita	Zapojenie rodičov a komunity	Pravidelné informačné stretnutia s rodičmi „Rodičovské kaviarne“ neformálne diskusie a vzdelávanie Zapájanie rodičov do školských aktivít (dobrovoľníctvo, projektové dni)	Vedenie školy, triedni učitelia	Minimálne raz za štvrťrok, priebežne celý rok
Diagnostika	Zavedenie systematickej a jednotnej diagnostiky vo vzdelávaní	Nastavenie jednotného postupu pedagogickej diagnostiky Mapovanie potrieb a pokroku žiakov Prepojenie diagnostiky s individualizovaným hodnotením Školenia učiteľov v oblasti diagnostiky	Vedenie školy, triedni učitelia	Pilotná verzia – do januára 2026, následne priebežné vyhodnocovanie

IV. Podpora a spolupráca

Na dosiahnutie udržateľných zmien je potrebná spolupráca s externými odborníkmi a inštitúciami. Škola plánuje využívať podporu:

- **NIVAM, VÚDPaP, OZ Inkluziv** – odborné a metodické usmernenia, vzdelávanie, prenos dobrej praxe,
- **neziskové organizácie** (napr. Človek v ohrození, EDUMA, INKLUCENTRUM, Ipčko, Nadácia pre deti Slovenska),
- **Centrum poradenstva a prevencie** – diagnostika a intervencie,
- **zriaďovateľ školy** – personálna a finančná podpora pri realizácii inkluzívnych opatrení.

Odborné materiály a inšpirácie sú dostupné na stránke MŠVVaM SR a v publikáciách uvedených v prílohách (napr. *Metodická príručka desegregácie, Spolu v jednej lavici, Index inklúzie, Sprievodca wellbeingom*).

Spolupráca s rodičmi a komunitou je pre školu kľúčovým predpokladom úspešného uplatňovania princípov rovnosti a inklúzie. Naším cieľom je budovať vzájomnú dôveru, podporovať otvorený dialóg a posilňovať spoluzodpovednosť rodičov za vytváranie podporného školského prostredia.

Plánované aktivity:

- **Pravidelné informačné stretnutia s rodičmi** – vrátane rodičov zo sociálne znevýhodneného prostredia, detí cudzincov, zamerané na tému rovného prístupu, podpory vo vzdelávaní a možnosti spolupráce.
- **„Rodičovské kaviarne“** – neformálne stretnutia určené na zdieľanie skúseností, vzdelávanie a prehľbovanie prepojenia školy s rodinami.
- **Účasť rodičov na školských aktivitách** – podpora projektových dní, spoločných podujatí či dobrovoľníckej pomoci.

Vízia:

Rodičia a komunita sa stanú prirodzenými partnermi školy pri budovaní prostredia, v ktorom má každý žiak rovnakú príležitosť na úspech a dôstojné vzdelávanie.

Užitočné odkazy na odborné materiály pre školy a zriaďovateľov k desegregácii -

<https://www.minedu.sk/odborne-materialy-pre-skoly-azriadovatelov-kdesegregacii/>

Nižšie uvedené metodické materiály môžu pri aktívnej činnosti školy, školského zariadenia a jeho zriaďovateľa prispieť k prevencii a odbúraniu segregovaného vzdelávania a k zabezpečeniu rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Metodické a strategické materiály MŠVVaM SR a jeho priamo riadených organizácií:

- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie platné od 1.1.2025](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie v maďarskom jazyku](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Spolu v jednej lavici](#) (MŠVVaŠ SR, 2022)
- [Metodika podporujúca inklúzívne vzdelávanie v školách](#) (ŠPÚ, 2015)
- [Multikultúrna výchova v predprimárnom vzdelávaní](#) (MPC, 2014)
- [Učíme sa žiť v pestrom svete](#) (MPC, 2008)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (ŠPÚ)
- Vzdelávacie a metodologický portál: [Spolu • Together • Jekhetane](#) (ŠPÚ)
- [Internetový portál: Vzdelávanie 21. storočia](#) (NIVaM)

Inšpiratívne materiály na podporu tolerancie, inklúzie a rozmanitosti

- [Sprievodca wellbeingom v školskom prostredí](#) (ŠŠI, 2023)
- [Index inklúzie](#) (NDS, 2019)
- [Mýty a fakty o Rómoch](#) (Človek v ohrození, 2018)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (Rada Európy, 2018)
- [Metodický výklad pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie \(3D\)](#) (ÚSVRK, 2018)
- [Desegregace.cz](#) (PAQ Research)
- [Príručky: Školy, ktoré menia svet](#) (IPAO, 2017 – 2023)
- [Fighting school segregation in Europe through inclusive education](#) (Council of Europe, 2017)
- [My s nimi a oni s nami](#) (Človek v ohrození, 2015)
- [Chance for Children Foundation: Manuál boje proti segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání](#) (Nadace Šance Detem, 2013)
- [Segregácia alebo inklúzia Rómov vo vzdelávaní: Voľba pre školy?](#) (OSF, 2012)
- [Výchova k tolerancii hrou](#) (PDCS, 2007)

